

Keuzedeel mbo

Taalbuddy

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K1149

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 01-01-2020

1. Algemene informatie

D1: Taalbuddy
Studielast
240
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
<p>Bij behalen van dit keuzedeel kan een certificaat Taal voor het Leven worden verkregen. Stichting Lezen & Schrijven reikt dit certificaat uit bij deelname aan alle onderdelen van de basistraining voor taalbuddy's. Het keuzedeel komt in belangrijke mate overeen met de inhoud van de basistraining.</p> <p>Relevantie van het keuzedeel</p> <p>Taalbuddy's kunnen via het volgen van het keuzedeel een bijdrage leveren aan het verbeteren van de taalvaardigheden van laaggeletterde en NT2 taalvrager. Naast het vergroten van de vaardigheden in het Nederlands op het gebied van spreken, gesprekken voeren, lezen en schrijven worden de sociale vaardigheden en het zelfvertrouwen van de taalvrager versterkt. Uiteindelijk levert dit een bijdrage aan het persoonlijk functioneren van de taalvrager en zijn/haar functioneren op school of op de arbeidsmarkt én aan het terugdringen van laaggeletterdheid.</p> <p>Studenten verdiepen zich via het keuzedeel Taalbuddy in didactische en coachende vaardigheden, met name op het gebied van taal. Ze worden getraind in planmatig werken en in het omgaan met (culturele) verschillen. In hun toekomstige werk is dit een pré, bijvoorbeeld wanneer er op de werkplek collega's of stagiaires zijn voor wie ondersteuning in de Nederlandse taal gewenst is.</p> <p>Beschrijving van het keuzedeel</p> <p>Het keuzedeel Taalbuddy is bedoeld voor studenten die een goede beheersing van en affiniteit met de Nederlandse taal hebben. In het keuzedeel komen kennis en vaardigheden aan bod die de taalbuddy nodig heeft om een taalvrager bij taalkwesties of bij zijn taalontwikkeling te ondersteunen. Samen met de taalvrager stelt de taalbuddy leerdoelen op. Hij gaat met de taalvrager aan de slag om deze leerdoelen te bereiken, via materialen, middelen en werkvormen die beschikbaar zijn of die de taalbuddy bedenkt. De taalbuddy stimuleert en motiveert de taalvrager om stappen te zetten in zijn taalontwikkeling. Na de taalactiviteit evalueert de taalbuddy samen met de taalvrager of de leerdoelen zijn behaald en welke stappen de volgende keer gezet worden.</p> <p>Branchevereisten</p> <p>Ja , Certificaat Taal voor het Leven van Stichting Lezen & Schrijven.</p> <p>Aard van keuzedeel</p> <p>Verbredend Verdiepend</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Ondersteunen van taalvragers

Complexiteit

De werkzaamheden van de taalbuddy zijn grotendeels gestructureerd en gebaseerd op beschikbaar gestelde materialen, maar ze zullen wel steeds moeten worden afgestemd op specifieke (actuele) ondersteuningsvragen van de taalvrager. De vragen van de taalvrager zijn deels niet voorspelbaar en dit vraagt flexibiliteit en creativiteit van de taalbuddy. De taalbuddy zet bij zijn werkzaamheden kennis en soms specialistische kennis in. Hij maakt een eigen keuze uit het aanbod van taal-/leeractiviteiten. Een complicerende factor bij het werk van de taalbuddy kan zijn dat de taalvrager niet altijd intrinsiek gemotiveerd is voor ondersteuning.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De taalbuddy is verantwoordelijk voor zijn inzet bij de ondersteuning van de taalvrager en voor de activiteiten die hij aanbiedt. Dit is echter geen garantie voor succes bij de studieresultaten van de taalvrager. De taalbuddy draagt op geen enkele manier verantwoordelijkheid voor deze resultaten.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van doelgroepen m.b.t. laaggeletterdheid en NT2
  - heeft specialistische kennis van achtergronden van taalproblemen (NT1 en NT2)
  - heeft kennis van (cultuur)verschillen m.b.t. communicatie en taalgebruik
  - heeft specialistische kennis van didactiek m.b.t. taalverwerving
  - heeft kennis van verschil in niveaus bij de taalvaardigheden spreken, gesprekken voeren, lezen en schrijven
  - heeft kennis van de achtergrond van verschillen in spreekvaardigheid
  - heeft kennis van leesstrategieën en leestechieken
  - heeft kennis van kenmerken van een goede tekst
  - heeft kennis van het belang van goed gebruik van spelling en grammatica
-
- kan samen met de taalvrager SMART leerdoelen formuleren
  - kan didactische werkvormen toepassen
  - kan het VUT-model (voorbereiden - uitvoeren - terugkijken) toepassen
  - kan eenvoudige begeleidings-/coachingsgesprekken voeren
  - kan spreek- en luistervaardigheden inzetten bij het voeren van een gesprek met een taalvrager
  - kan de eigen leerervaringen inzetten bij het coachen van een taalvrager
  - kan feedback afstemmen op te bereiken doelen
  - kan aansluiten bij het niveau en leertempo van een taalvrager
  - kan opdrachten en lesmateriaal kiezen bij een specifiek taalprobleem
  - kan oefenopdrachten voor een taalvrager bedenken (of zoeken via websites)
  - kan uitbreiding van de woordenschat stimuleren
  - kan spreekvaardigheidstraining in stappen aanpakken
  - kan voorlezen aan een taalvrager
  - kan leesstrategieën inzetten bij het oefenen met een taalvrager
  - kan met de taalvrager werken aan een schrijfproduct
  - kan met de taalvrager werken aan spelling en grammatica

D1-K1-W1: Bereidt zich voor op taalactiviteiten

Omschrijving

De taalbuddy bereidt zich voor op taalactiviteiten. Hij bespreekt met de taalvrager de specifieke taalproblemen en formuleert leerdoelen. Hij legt de planning en de manier waarop de begeleiding/coaching plaats zal vinden schriftelijk vast in een kort verslag. Hij bestudeert de inhoud van passende leeractiviteiten en de didactische aanpak ervan. Hij bereidt de instructie die hij gaat geven voor en anticipeert daarbij op mogelijke vragen. Hij maakt een keuze uit beschikbare hulpmiddelen.

Resultaat

Leerdoelen voor de taalactiviteiten en de manier van begeleiden/coachen zijn geformuleerd en vastgelegd. De inhoud en aanpak van de leeractiviteiten zijn bestudeerd.

D1-K1-W1: Bereidt zich voor op taalactiviteiten

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- toont openlijk belangstelling en begrip voor de taalproblemen van de taalvrager;
- luistert nauwkeurig naar wensen en behoeften van de taalvrager;
- respecteert op positieve wijze verschillen tussen mensen;
- stelt zich in de samenwerking openhartig en oprecht op;
- formuleert leerdoelen vlot en bondig;
- legt de leerdoelen nauwkeurig vast in een verslag;
- plant en organiseert de taal-/leeractiviteiten zorgvuldig;
- kiest geschikte leermiddelen voor het taalprobleem.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Plannen en organiseren, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert een taalactiviteit uit

Omschrijving

De taalbuddy voert een taalactiviteit uit. Hij past verschillende didactische werkvormen toe, zoals instructie geven, demonstreren, uitleggen of toelichten. Eventueel gebruikt hij onderwijsleermiddelen die in de ruimte beschikbaar zijn, zoals computers of lesboeken. Tijdens de taalactiviteit let hij op de reacties van de taalvrager. Hij stimuleert de taalvrager, motiveert hem en reageert op vragen. Indien nodig past hij de werkvorm aan.

Resultaat

De taalactiviteit is uitgevoerd. De taalvrager is daarbij gemotiveerd en ondersteund.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- adviseert en motiveert de taalvrager effectief bij de taal-/leeractiviteiten;
- voert de taalactiviteit methodisch uit volgens het VUT-model;
- zet de taalvrager er enthousiast toe aan de leerdoelen te bereiken;
- weet taal-/leeractiviteiten op een inspirerende manier te brengen;
- maakt effectief gebruik van materialen en mogelijkheden in de leeromgeving;
- volgt de aanwijzingen in de beschikbare leermiddelen nauwkeurig op;
- past zijn handelen tijdig aan, wanneer de leeractiviteit niet loopt zoals verwacht.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Materialen en middelen inzetten, Omgaan met verandering en aanpassen, Presenteren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Rondt de taalactiviteit af

Omschrijving

De taalbuddy rondt de taalactiviteit af en evalueert de werkzaamheden. Hij vraagt en geeft feedback aan de taalvrager. Hij bespreekt met de taalvrager of het leerdoel van de taal-/leeractiviteit is bereikt en wat de volgende keer aan de orde kan komen, via welke werkwijze. Hij stimuleert de taalvrager om met eigen voorstellen en/of (oefen)materiaal te komen. De taalbuddy rapporteert mondeling of schriftelijk aan de coördinator* en voert, indien nodig, veranderingen door in leerdoelen en/of werkwijze. Hij stemt eventuele aanpassingen af met de taalvrager.

*coördinator kan ook zijn leidinggevende, mentor, docent.

Resultaat

De taalactiviteit is afgerond en geëvalueerd en dit is gerapporteerd aan de coördinator. Met de taalvrager is besproken wat de volgende keer aan de orde zal komen.

Gedrag

D1-K1-W3: Rondt de taalactiviteit af

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- steunt de taalvrager effectief, wanneer deze het moeilijk heeft;
- vraagt de taalvrager actief naar feedback over zijn aandeel in het leerproces;
- waardeert de inzet en resultaten van de taalvrager met overtuiging;
- betreft de taalvrager effectief bij het formuleren van nieuwe leerdoelen en een passende werkwijze;
- bevordert actief de samenwerking en past zich waar nodig aan;
- rapporteert de evaluatie van de taal-/leeractiviteiten nauwkeurig en volledig.

De onderliggende competenties zijn: Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Samenwerken en overleggen, Aandacht en begrip tonen, Formuleren en rapporteren